

הרה"ח הגאון הרב יעקב לנדא

תיקוני המקוה ועשייתהא

רצון קדשו של כ"ק אדמו"ר נבג"מ זי"ע הי' שיעשו מקוה ע"ג מקוה, היינו.

א. שבתחתונה יהיו מי הגשמים, וממעל לרצפה תהי' המקוה ממים הרגילים, אשר בה יהיו טובלים (כ"ק נבג"מ הכריע לעשות את מקוה מי הגשמים למטה מחשש "נתן סאה ונטל סאה" לחוש לדעת הראב"ד, וכשהיא מלמטה רחוק הדבר שיתערבו, מצד שינוי מדת החום שבמים).

ב. ההשקה תהי' ע"י נקב שמחזיק טפח על טפח, ובטעמו של דבר נאמר לי מפי קדשו: שעכשיו (דהיינו בזמן שהי' הדבור אלי ע"ז) אינו זוכר אבל הי' לו טעם בזה. שיהיו שני נקבים כאלה, אחד במקום אחד והשני בפנה אחרת. וזה פשוט מחשש אולי יקרה פעם שיסתם אחד מהם ולא ירגישו בזה.

ג. שום נקב בשביל יציאת המים לא יהי' לא בעליונה ולא בתחתונה, ומקום כניסת מי הגשמים יהי' ע"י נקב בעליונה למעלה ממדת המים בכדי שלא יהא חשש זחילה, ודרך העליונה יכנסו לתחתונה.

ד. ברצפה אשר בין שניהם יהי' שיש כמדת אדם בערך אמה על אמה בכדי שאפשר יהי' להכנס דרך שם לתחתונה לנגב אותם בזמן שיצטרכו להחליף את מי הגשמים, ואת השיש הזה יסירו לגמרי בזמן מילוי מי הגשמים לתחתונה דרך עליונה, ושהמים יעלו על גדות הרצפה (ע"ז דנתי אז בפני כ"ק ובזכרוני נשאר שכ"ק רבי' הסכים לדברי אבל כפי הרשום אצלי שבכל זאת למעשה נשאר כמו קודם שהיו ממלאים עד שמי הגשמים היו עולים על הרצפה). בשיש הזה באמצעו הי' נקב ההשקה.

ה. שעור המים בתחתונה הי' כפול, מחשש אולי פעם יחסרון משעור ע"י רפש עפר שמצטבר למטה, וכשהי' שעור כפול ישאר שעור אחד ודאי.

ו. אורך המקוה יהי' לא פחות מל"ב וויערשאק (היינו 1.424 מטר), בכדי לאפשר טבילה במתיחת כל הגוף, בשים את הראש על השליכה התחתונה. כי כ"ק האדמו"ר בע"ל הצ"צ אמר לרבנית, אם כ"ק רבנו נבג"מ, כי ככה עיקר הטבילה.

ז. המים הכשרים באו ע"י המשכה ע"ג דבר הראוי לבלוע, אולם גם העליונים שבאו ממפעל המים העירוני נכנסו למקוה העליונה דרך המשכה בתוך הקיר.

ח. פתיחת הברזא בשביל כניסת מי הגשמים לא תהי' במקוה, כ"א במרחק מה מהמקוה, בכדי שלא יבאו ישר מכח אדם, אלא אחר פתיחת הברזא במרחק מה מהמקוה יזרמו לצנור הראוי לבלוע והיינו דרך המשכה. גם בקיר המקוה העליונה הי' ברזא, למעלה ממדת המים וכנ"ל, אבל אותו היו פותחין טרם שפתחו את הברזא השני' הרחוקה מהמקוה, בכדי שלא יהיו כח אדם וכנ"ל.

ט. תמיד רצוי שיהי' מחסן מי גשמים בכדי שיהיו מוכנים להחלפה, ועל יד המחסן הזה שהי' בקרקע החצר יהי' עוד בור ריק, ומשם יהיו פותחים את הברזא אשר בקיר המחסן הזה אשר באדמה, והמים יהיו זורמים דרך צנור ממלט (צמנט) רך הראוי לבלוע.

י. נקוי המקוה הי' ע"י משאבה וצנור גומי.

ברק, שימש ברוסטוב כרב החצר, והוא רשם את הוראות כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע בקשר לבניית המקוה.

א נדפסה בכמה מקומות, ובתוספות הערות וביאורים, בתיקוני מקוואות לפי תקנת רבותינו ע' מט ואילך. הרב יעקב לנדא שכיהן בשנים הבאות כרבה של בני

יא. לא להשתמש
יב. בשביל זה
וה"קלעצל"
יג. הגג דרך עלי
יהיו סילונות
יעברו המים דרך
יד. את מדת ה:
וויערשאקע
מקוה לפי זה הו
יז. הברזא ממז
העפר שבא
יקאנאליזאציע) י